

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק דלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תריט

ערב

חג השבועות

ה' בסיוון ה'תשס"ו

יוצא-לאור על-ידי

מכון ליובאוויטש שעל-יד

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ו' בסיוון ה'תשס"ו – י"ג בסיוון ה'תשס"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ו' בסיוון	ה'ל' זכיה ומתנה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה'ל' סנהדרין. פרק טו.	מ"ע רמה.
ש"ק	ז' בסיוון	פרק ד-ו.	פרק טז.	מ"ע רמה.
א'	ח' בסיוון	פרק ז-ט.	פרק יז.	מ"ע רמה.
ב'	ט' בסיוון	פרק י-יב.	פרק יח.	מ"ע רמה.
ג'	י' בסיוון	ה'ל' שכנים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יט.	מ"ע רלו.
ד'	י"א בסיוון	פרק ד-ו.	פרק כ.	מ"ע רלו.
ה'	י"ב בסיוון	פרק ז-ט.	פרק כא.	מ"ע רלו.
ו'	י"ג בסיוון	פרק י-יב.	פרק כב.	מ"ע רלו.

זמני השבוע *

צאת הכוכבים	שקיעת החמה***	מנחה גדולה	חצות היום והלילה	סוף זמן ק"ש	זריחת החמה	זמן ציצית ותמילין	עלות השחר***		תאריך
							72 ד' לפני הזריחה	120 ד' לפני הזריחה	
8.10	7.42.2	1.14	12.39	9.05	5.39	4.36	4.09	3.01	ו', ו' בסיוון
8.10	7.42.7	1.14	12.39	9.05	5.39	4.36	4.09	3.01	ש"ק, ז' בסיוון
8.11	7.43.3	1.14	12.39	9.05	5.38	4.36	4.08	3.00	א', ח' בסיוון
8.11	7.43.8	1.15	12.39	9.05	5.38	4.35	4.08	2.59	ב', ט' בסיוון
8.12	7.44.3	1.15	12.39	9.05	5.38	4.35	4.08	2.59	ג', י' בסיוון
8.12	7.44.8	1.15	12.40	9.05	5.38	4.35	4.07	2.58	ד', י"א בסיוון
8.13	7.45.2	1.15	12.40	9.05	5.38	4.35	4.07	2.58	ה', י"ב בסיוון
8.13	7.45.7	1.15	12.40	9.05	5.38	4.34	4.07	2.57	ו', י"ג בסיוון

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו ('סדר הכנסת שבת') מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת וחג

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
7.04		7.20		7.12		7.21		7.21	
7.05	8.23	7.20	8.25	7.13	8.27	7.21	8.24	7.21	8.24
7.08	8.26	7.24	8.29	7.17	8.31	7.25	8.27	7.25	8.27

עורך ראשי: מנחם-מענדל ברוד • עורך: שניאור-זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק איידלמן

מו"ל: מכון ליובאוויטש שע"י צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יור"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: <http://chabad.org.il> דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

כשיהודי לומד תורה, נעשה ייחוד עצם הנפש עם עצמותו יתברך

חג השבועות הוא בן יום אחד בלבד, משום שעניינו הוא תורה, הקשורה ל'עצמות' – פשימות בתכלית □ לכן היא שייכת לכל אחד ואחד מישראל, ונכוחה להוציא מכל מצב ומצב □ גם איש פשוט, שלא ידע מאי קאמר, ממשיך העצמות על-ידי התורה □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

בגמרא: "רב באמצע, גדול מימינו וקטן משמאלו". (ב) קו האמצעי הוא השורש לכל הקווים, כי קו האמצעי עולה עד הכתר,² שורש ומקור לכל הספירות.

וכן בה"אמצעי" דחג השבועות ישנן ב' המעלות: (א) חג השבועות הוא למעלה משאר הימים-טובים, (ב) בשבועות ניתנה תורה, שבה נאמרו כל המועדים.

כאמור לעיל,³ עיקר עניין חג השבועות הוא – תורה. מעלת לימוד התורה על קיום המצוות היא כב' עניינים הנ"ל: (א) מצוות תלמוד תורה גדולה מכל המצוות,⁴ כמאמר רז"ל⁵: "ותלמוד תורה כנגד כולם". (ב) תלמוד תורה הוא השורש המביא לכל המצוות⁶,

א. איתא⁷ בזה"ר, שחג השבועות הוא למעלה מכל הימים-טובים, ולכן זמנו הוא באמצע, בין פסח לסוכות, להיותו "אמצעיתא דכולא"⁸. התורה היא הנקודה התיכונה דכל העניינים.

שבועות אינו אלא יום אחד – דלא כפסח וסוכות, שהם שבעה ושמונה ימים – לא משום שהיום-טוב הוא קטן יותר, אלא אדרבה: היום אחד דחג השבועות פועל את העניין ד'ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ"⁹.

וכאמור לעיל,⁵ שאמיתית עניין האחדות הוא בתורה שניתנה בחודש השלישי דווקא.

ב. בקו האמצעי ישנן ב' מעלות: (א) קו האמצעי משובה משאר הב' קווים, כדאיתא

(תו"מ חכ"ב עמ' 312 ואילך). וש"נ.

(6) יומא לז, א. וש"נ.

(7) ראה תו"ח נח סה"ב. המשך תער"ב ח"א עמ' רכ ואילך. סה"מ תש"ז עמ' 152. ועוד.

(8) שיחה הנ"ל סי"א (תו"מ שם).

(9) דהיינו שמעלת התורה על שאר המצוות היא גם מצד עניין המצווה שבתורה (מהנחה בלתי מוגה).

(10) פאה פ"א מ"א.

(11) בזכרון אחרים: גם מצות תלמוד תורה גופא (מהנחה בלתי מוגה).

(1) מכאן עד סו"ד – הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר (באדיש), ונדפס בלקו"ש ח"ב עמ' 303 ואילך. במהדורה זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.

(2) ח"ג צו"א. עיי"ש באריכות. וראה גם הוספות לתו"א ס"פ יתרו (קט, סע"ד ואילך).

(3) דהיינו, קו האמצעי, שלמעלה מב' הקווים (חג הפסח וחג הסוכות), ולכן כולל שניהם (מהנחה בלתי מוגה).

(4) שמואל"ב ז, כג. ועוד.

(5) שיחת ש"פ בהו"ב, מבה"ח סיון סי"ב ואילך

דבר מלכות

כמאמר רז"ל¹²: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה"¹³.

וזהו גם העניין האמיתי בלימוד התורה לשמה, כפשט הלשון – לשם התורה עצמה¹⁴: אפילו לא כדי לדעת כיצד להתנהג, וגם לא לשם קיום מצוות לימוד התורה, אלא לימוד התורה לשם התורה עצמה.

על-דרך משל – ילד שלא ראה את אביו משך זמן, קורא הוא אליו, וכשמבחין בו – תופס הוא את אביו המלך, מחבק ומנשק אותו; שאין זה בשביל התועלת שתהיה לו מזה, אלא בשביל האב עצמו.

וכן הוא באדם מישראל: כשיש לו רגע פנוי, שבו יכול הוא לתפוס את אביו המלך על-ידי תורה, כמאמר רז"ל²⁰: "אותי אתם לוקחים" – אינו חושב בשעת מעשה על שום דבר, לא על "לידע את המעשה", לא על קיום מצוות תלמוד תורה. הוא תופס בתורה עצמה, כיוון ש"אורייתא וקודשא-בריך-הוא כולא חד"²¹.

ד. ובפרטיות יותר:

כשם שבפעולת האדם למטה יש חילוק בין קיום המצוות ללימוד התורה, שקיום המצוות קשור עם אברים וכוחות פרטיים בלבד, ואילו

ג. והביאור בזה:

תרי"ג מצוות הן כנגד תרי"ג אברים. רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים, ושס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה גידים¹⁴. והתורה היא מוחין.

וכשם שמעלת המוחין על כל האברים היא בשתיים – (א) חיות המוחין היא למעלה מהחיות שבכל שאר האברים, (ב) במוח כלולה גם החיות שבכל האברים, והוא שורש להם¹⁵ – כן היא מעלת התורה על שאר המצוות, כפי שנתבאר לעיל¹⁶.

ד. מעלה נוספת בקו האמצעי – שעולה עד פנימיות ועצמות הכתר¹⁷, למעלה משורש ומקור הספירות שבכתר.

וכן הוא בתורה, שנוסף על המעלות הנ"ל – שהיא מביאה למעשה המצוות ושהיא למעלה מכל המצוות – שהן מעלות במצוות תלמוד תורה, ישנה מעלה גם בתורה מצד עצמה, שהיא חכמתו של הקב"ה, "ואהיה¹⁸ אצלו אמן

14) זח"א קעב.

15) תניא פנ"א.

16) וזהו גם שמצינו (ראה לקו"ת במדבר יג, א) שהתורה היא בדוגמת עניין הדם שבו מלוכש חיות הנפש, שנמשך ככל אברי הגוף ומחיה את כולם בשווה (מהנחה בלתי מוגה).

17) משלי ח'ל. וראה לקו"ת במדבר יח, א ואילך. וכמוכן גם מזה שהמצוות הם בדוגמת אברי הגוף, והתורה היא בדוגמת חיות הנפש – שהרי נוסף על מעלת הנפש שמחיה את הגוף ישנה גם העילוי שמצד עצם הנפש שלמעלה מזה שהנפש מחיה את הגוף, שכן, לא זהו כל עניין הנפש להחיות את הגוף בלבד, אלא ישנה גם מעלת הנפש מצד עצמה (מהנחה בלתי מוגה).

18) ראה לקו"ת ויקרא ה, רע"א. שלח מז, רע"ג. ובכ"מ.

20) ויקר"פ פ"ל, יג. נתחומא אמור יז (לעניין מצוות). וראה שמו"ר ר"פ תרומה. פל"ג, ו. נתחומא תרומה ג. וראה תניא פמ"ז.

21) זהו הובא בתניא פ"ד, רפכ"ג. וראה זהר ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקי"ז ת"ו (כא, ב). תכ"ב

12) קידושין מ.ב. וש"נ.

13) ויש להוסיף ולהעיר: תורה ומצוות הם באופן דכלל ופרט. בנוגע למצוות – אמרו חז"ל (סוכה כה, סע"א. וש"נ) "העוסק במצווה פטור מן המצווה", ומבואר בחסידות (ראה תו"מ חכ"א עמ' 299. וש"נ), שזהו לפי שבכל מצווה כלולים כל שאר המצוות. ונמצא, שישנו עניין המצוות כפי שכל המצוות כלולים במצווה אחת בדרך כלל, וישנו עניין המצוות כפי שכל מצווה באה בפרטיות. וכמו"כ בתורה – שבכל חלק שבתורה כלולים שאר חלקי התורה כפי שהם בדרך כלל, ולאח"ז בא כל חלק בפני עצמו בדרך פרט. וע"ד מ"ש הרמב"ם (בהקדמתו לפיהמ"ש – ד"ה והחלק השישי (קרבן לסופו)) בנוגע למסכת טהרות שבסדר טהרות גופא, שזהו באופן של כלל ופרט. וכל זה הוא העניין דכלל ופרט כפי שהוא בתורה גופא ובמצוות גופא. אמנם, עיקר העניין דכלל ופרט בנוגע לתורה ומצוות הוא – שהמצוות הם פרטים, והתורה היא הכלל של כל המצוות, וכאמור, שהתורה היא השורש והמקור של המצוות (מהנחה בלתי מוגה).

דבר מלכות

לימוד התורה הוא באופן שהאדם מתאחד עם התורה להיות לאחדים – כן הוא גם למעלה, שרמ"ח פיקודין הם אברים דמלכא בלבד, ואילו התורה היא כולל חד עם הקב"ה, שבה נמצא עצמותו יתברך שלמעלה משורש ענין הריבוי שבשאר הימים טובים אינו

ילד שלא ראה את אביו משך זמן, ולפתע מבחין באביו, תופס בו, מחבקו ומנשקו – לא בשביל תועלת כלשהי שתצמח לו מכך, אלא משום שחפץ באב עצמו

ריבוי שמצד הפירוד חס ושלום, אלא ריבוי דקדושה. ובעומק יותר – לא רק ריבוי שמצד הכלים, אלא ריבוי שמצד האורות.

דהנה ידוע ומבואר²⁴ בעניין "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים"²⁵, שלמעלה האור הוא בריבוי והכלים הם במיעוט, וככל שנמשך למטה נעשה האור במיעוט והכלים בריבוי.

והמשל לזה, מרב שמשפיע שכל לתלמידו, שככל שהתלמיד הוא למטה יותר, צריכה להיות השפעת השכל בריבוי אותיות יותר. והיינו, שבעניין השכל כפי שהוא לעצמו, מספיק גם מיעוט אותיות, ובפרט בבחינת החכמה שהיא ברמז בלבד. מה-שאינ-כן ההשפעה לתלמיד צריכה להיות בריבוי דברים דווקא, וככל שהתלמיד הוא קטן יותר, צריכה להיות ההשפעה בריבוי דברים יותר, משלים והצעות כו'. ומזה מובן, שלמטה יותר הכלים הם בריבוי, והאורות הם במיעוט.

ובנידון-דידן, ריבוי הימים בשאר הימים-טובים אינו ריבוי שמצד הכלים, אלא ריבוי שמצד האורות – שהרי ידוע שבחג הפסח מאיר גילוי אור נעלה ביותר²⁶. ועל-דרך זה

ההשתלשלות.

ונמצא, שכאשר יהודי לומד תורה, אזי לוקח עצמותו יתברך – "אותי אתם לוקחים", ונעשה הייחוד של עצם הנפש עם עצמותו יתברך.

אמנם, כיוון שזהו בחינת העצמות כפי שנתלבש בחכמה דתורה, ובפרט כפי שהתורה ירדה למטה ונתלכשה בשכל אנושי – הרי העצמות הוא בהעלם?

והביאור בזה:

ידוע מאמר הבעש"ט²² "העצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס בכלולו". ולכאורה אינו מובן הפירוש ד"תופס בחלקו", הרי כל עצם בלתי מתחלק?

והעניין בזה²³ – שהכוונה ב"תופס בחלקו" היא כאשר העצם הוא בהעלם, ואף-על-פי-כן הרי זה באופן ש"תופס בכלולו", שזהו אותו העצם, כיוון שבהעצם אין נפקא-מינה בין העלם לגילוי.

וזהו שעל-ידי לימוד התורה מתאחד עצם הנפש עם עצמות ומהות אינ-סוף ברוך-הוא, באופן שישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד.

(24) ראה ביאורה¹ לאדהאמ"צ חיי שרה קלא.ד.
תו"ח שם קכו.ב. ועוד. הנסמן בלקו"ש חל"א עמ'
155 הערה 47.
(25) ר"פ חיי-שרה.
(26) חסר קצת (המו"5).

(ס,א). ועוד.
(22) ראה כתר-שם-טוב (הוצאת תשנ"ט)
בהוספות סרכ"ז וש"נ.
(23) ראה סד"ה קרוב ה' שנאמר בהתוועדות
(לעיל עמ' 33).

דבר מלכות

בחג הסוכות שמספר הימים שבו גדול יותר ממספר ימי חג הפסח – שמונה ימים (שהרי אף-על-פי ששמיני-עצרת הוא "רגל בפני עצמו"²⁷, מכל-מקום, נקרא בשם "שמיני", שמיני לראשון), והיתרון במספר הימים אינו מצד הכלים אלא מצד האורות – כידוע מעלת האור דשמיני-עצרת, וכפירוש המגיד²⁸ ש"שמיני" הוא מלשון שומן, היינו, שיש בו השמנונית של כל האורות שבכל חודש תשרי.

במצוות תלמוד תורה ישנן הגבלות הזמן (אלו הטרודים בעסקיהם על-פי תורה – פטורים מלימוד התורה בזמן המוכרח להם לעסקיהם, כמבואר פרטי הדינים בזה בשולחן-ערוך הלכות תלמוד תורה³⁰) והמקום (שאסור ללמוד במקומות המטונפים³¹). אבל בתורה עצמה אין הגבלות כלל, לא של זמן ולא של מקום (כראיתא בגמרא³²: "לאונסו שאני"). אלא, שהעדר ההגבלה שבתורה אינו עניין

כשיש לו רגע פנוי – אין הוא חושב על התועלת שתצמח לו מהלימוד, אלא הוא תופס בתורה עצמה, כיוון ש"אורייתא וקודשא-בריך-הוא כולא חד!"

של המשכה והתפשטות – שהרי כל עניין של המשכה והתפשטות בהכרח שתהיה בו הגבלה והתחלקות, ואילו התורה היא למעלה מהגבלה והתחלקות, שהיא בכל זמן ובכל מקום בשווה – כי אם עניין הקשור עם העצמות, שהעצמות נמצא בכל מקום בשווה.

וזהו גם הטעם שהתורה שייכת לכל אחד ואחד מישראל, שגם איש פשוט שלא ידע מאי קאמר הרי הוא ממשיך העצמות על-ידי התורה, ואדרבה, כמאמר הבעש"ט³³ שבפשיטות של איש פשוט מתגלה פשיטות העצמות, והיינו, לפי שעניין התורה הוא המשכת העצמות, ולכן היא למעלה מהתחלקות ובכולם בשווה.

וכיוון שהתורה היא עניין שלמעלה מבחינת אורות וגילויים, לכן, הכלי לזה הוא עניין הביטול, כמו שכתוב³⁴ "ונפשי כעפר לכל תהיה (ועל-ידי זה) פתח לבי בתורתך", והיינו,

ועל-פי זה אינו מובן: מדוע חג השבועות הוא יום אחד בלבד?

ז. אך העניין הוא – שכל עניין הריבוי ומיעוט שייך רק בבחינת אורות וגילויים, שבזה שייך לומר מיעוט אורות וריבוי אורות, אבל בנוגע להעצמות שהוא בתכלית הפשיטות, לא שייך עניין הריבוי, שכן, גם הריבוי היותר מופלג הוא עדיין בבחינת גבול, וכידוע שגם אור הבלי גבול יש בו איזה הגבלה, מה-שאין-כן עצמותו יתברך הוא בבחינת אחדות הפשוטה.

וכיוון שעניין התורה הוא המשכת העצמות שהוא בתכלית הפשיטות, לכן חג השבועות הוא יום אחד.

ונמצא, שחג השבועות הוא יום אחד לא מצד עניין של הגבלה – שהרי אדרבה: שלילת ההגבלה היא בתורה יותר מאשר במצוות, שהרי²⁹ המצוות מוגבלות בזמן ובמקום, וגם

27) סוכה מה, רע"א. וש"נ.

28) ראה אורה"ת דרושי שמע"צ ע' א'ת"ז. המשך תע"ב ח"א עמ' תלה. ועוד. הנסמן בלקו"ש חי"ז ס"ע 337.

29) קטע זה – המשך השיחה המוגהת שבהערה 1.

30) ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ה"ג ואילך.

31) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רספ"ה. וש"נ.

32) קידושין לג, א. וש"נ.

33) ראה כתר-שם-טוב (הוצאת תשנ"ט)

בהוספות סקנ"ה ואילך. וש"נ.

34) נוסח תפלת "אלוקי נצור" (ברכות יז, א).

דבר מלכות

נענש על כך שקרא לתורה בשם "זמירות"⁴⁰, כיוון שענייני התורה הוא למעלה מזה, שהוא עניין שעשועי המלך בעצמותו שלמעלה מגדר העולמות לגמרי⁴¹.

ומכאן הוראה לכל אחד ואחד מישראל – שגם כאשר מתבונן במעמדו ומצבו, ומוצא שהוא עומד במצב תחתון ביותר, עד לאופן ד"גרשוני מהסתפח בנחלת הוי", אזי העצה לזה היא – התורה, והיינו לפי שהתורה היא בהעצמות, שבזה אין הגבלות, ולכן שייכת היא לכל אחד ואחד מישראל בכל מצב שיהיה; והתורה גופא תוציא אותו ("עס וועט אים ארויסשלעפן") ממצבו.

ועניין זה הוא במיוחד בפנימיות התורה – שבה העצמות הוא בגילוי.

וזהו הטעם שרבותינו נשיאינו השקיעו שימת-לב ביותר בהפצת פנימיות התורה, גם לאלו שחסר אצלם עדיין בקיום מצוות מעשיות – כי, עצמיות התורה היא למעלה משרש המצוות (כנ"ל), והתורה נמצאת בכל המקומות בהשוואה, ולכן, מבלי הבט על מעמדו ומצבו, הרי זה יפעל עליו כו"⁴².

(קטעים מהתנועות יום ב' דחג השבועות

היתשחי". תורת מנחם חלק שלישי (כג עמ' 34-39

– יצא לאור עלידי ועד הנחות בלה"ק)

שנעשה בבחינת נקודה דווקא, אלא, שעניינה של נקודה זו אינו מיעוט האור, אלא אדרבה, בדוגמת האור הכלול בהמאור, שאינו באופן של התפשטות, אלא בבחינת נקודה, ואף-על-פי-כן הרי זה אור נעלה יותר באין ערוך מהאור המתפשט, וכאשר מתגלה אור זה – שמתגלה כמו שהוא בעצמותו, שנמשך העצם עצמו – אין בזה הגבלות כלל.

וכאשר יהודי לומד תורה ומתאחד עם העצמות, הרי, ההתאחדות עם העצמות היא לא רק בנוגע לנפשו האלוקית, אלא גם בנוגע לנפשו הבהמית, גופו וחלקו בעולם, שהרי מצד העצמות אין הגבלות, שביכולתו לבוא בכל מקום, וכמו שכתוב בזוהר שזהו עניין "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ", היינו, שהכוונה דמתן-תורה היא להמשיך בעניינים הארציים העניין ד"אחד"³⁵.

ד. איתא בגמרא³⁶: "דוד מת בעצרת".

והנה, מצינו שדוד אמר "זמירות היו לי חוקיך בבית מגורי"³⁷, שבהיותו במיצר ודוחק, "כשהייתי בורח מפני אויבי ואגור מפניהם"³⁸, הרחק מעיר ציון, ועד ש"גרשוני היום מהסתפח בנחלת הוי"³⁹ – "הייתי משתעשע בחוקיך והיו לי לזמירות לשעשעני"³⁸. ואף-על-פי-כן,

(39) שמואל-א כו, יט.

(40) סוטה שם.

(41) ראה תניא קו"א ד"ה דוד זמירות (קסב,

ואילך). לקו"ת שבעה ערה 17. סהמ"צ להצ"צ

מצות משא הארון בכתף פ"ב ואילך (דרמ"צ

מא, א ואילך). ובכ"מ.

(42) חסר אריכות הדברים בעניין זה (המו"פ).

וראה לקו"ת במדבר טו, ריש ע"ב. ובכ"מ.

(35) ראה תניא אגה"ק רס"ט. תו"א וישב כז,

סע"ד. ובכ"מ.

(36) ירושלמי (ביצה פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג)

הובא בתוד"ה אף עצרת (חגיגה יז, א).

(37) תהילים קיט, ג.

(38) פרש"י סוטה לה, א (ר"ה זמירות).

"על-פי ההשגחה העליונה"

הבעש"ט וצדיקים נוספים נהגו לפתוח ספר קודש, ובהתאם למה שהופיע מול עיניהם היו משיבים ומורים כיצד לנהוג □ איזה ספר פתח הרבי הקודם בזמן מאסרו, וכיצד ידע רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב על גאולתו הצפויה של אדמו"ר הזקן? □ רשימה ראשונה

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

פנחס תרפ"ז), עמ' 174, נאמר: "כ"ק אדמו"ר [=מהוריי"צ] סיפר: כשהייתי שם (כלומר בג.פ.א.ו.) לא היה לי שום ספר והספר הראשון שהביאו לי היה תנ"ך שמואל וכשפתח[תיו] נזדמן לי הפסוק 'לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל', וכשראיתי שזה נזדמן לי, שמחתי שמחה גדולה, וציננתי זה אצלי".

היכן רשם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ את הדברים? הנה דברים שסיפר כ"ק אדמו"ר נשיא-דורנו במלאת ארבעים שנה למאורע (שבת-קודש פרשת פנחס תשכ"ז – שיחות-קודש תשכ"ז, כרך ב, עמ' 298):

וכידוע שכ"ק מו"ח אדמו"ר רשם פסוק זה – "אז נשבעו אנשי דוד לו לאמור לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל" (שמואל – ב כא, יז) – בעפרון או בעט, בספר התהילים שלו (הכוונה לא בגוף ספר התהילים, אלא בעמוד שאחרי הכריכה. וכל זה בקשר ובשייכות להמאסר והגאולה שלו).

גאולת רבנו הזקן מן התורה, מנין?

גם בקשר למאסרו של כ"ק אדמו"ר הזקן מסופר בספר 'בית רבי' ש"על שולחן הרה"ק – ר' לוי יצחק מברדיצ'ב – היה מונח חומש, ופתחו הרב, ונפתח לו בפרשת מקץ (מב,א)

"כשרואים עניין בעולם (ועל-אחת-כמה- וכמה עניין הקשור עם תורה ומצוות הדורש תיקון – יש להתבונן בהעניין כפי שהוא בתורה, ועל-ידי זה מוצאים את הדרך והאופן לתקן את העניין כפי שהוא בעולם-הזה הגשמי" – דברים אלו, שנאמרו בהתוועדות י"ט בכסלו תשט"ו ('התוועדות' כרך יג, עמ' 146) היו הקדמה לדברים דלהלן:

וזוהו שמצינו בהסיפורים אודות הבעל-שם-טוב, ועל-דרך-זה בצדיקים בדורות שלאחריו, שכאשר היו שואלים אצלם בענייני העולם (בנוגע להאדם עצמו, בענייני מסחרו, וכיוצא-בזה), היו פותחים ספר של תורה, מעיינים בו, ובהתאם לכך היו משיבים ומורים מה לעשות.

וכמו כן בנוגע להמנהג לשאול לינוקא (שאינו יודע דבר) "פסוק לי פסוק", ולהפיק הוראה מפסוק זה בנוגע לענייני העולם-הזה הגשמי (וכבר נתבאר [=בפוסקים] ההיתר שבדבר, שאין בזה משום "לא תנחשו" (ראה במקומות שנשמנו בליקוטי-שיחות, כרך כא, עמ' 206 בהערות)).

והעניין בזה – שאין לך עניין בעולם שאינו נמצא בתורה, ולכן ניתן למצוא בתורה הוראה בנוגע לכל עניין ועניין...

רמז לגאולת הרבי בספר שמואל

בספר-השיחות תרפ"ז (משיחת שבת פרשת

ניצוצי רבי

זמן, ולכל לראש – פרשת השבוע, ועל-דרך זה בנוגע לשאר השיעורים בתורה שלומדים בהשגחה פרטית – בזמן הזה, אפילו שיעורי התורה של כל יחיד ויחיד בפני עצמו, ועל-אחת-כמה-וכמה שיעורי התורה השווים לכל נפש, שיעורים שנקבעו על ידי נשיא הדור, ונתפשטו בתפוצות ישראל ונעשו שיעור קבוע אצל כל אחד ואחד מישראל, שאז, ישנם בי המעלות ד"זה אל"י (שיעור שלו) ו"אלוקי אבי" (ציווי והוראת נשיא הדור) גם יחד.

ומזה מובן גם שכאשר רב או דרשן כ"י צריך לדרוש בבית-הכנסת, בהתוועדות וכו', ומחפש מה לדרוש – הרי, נוסף על הדרשה מענייני דיומא, צריך לחפש ולמצוא גם בשיעורי התורה השייכים ליום זה, מכיוון שיש בהם הוראה ולימוד השייכים במיוחד לזמן זה.

הרבי הטעים ואמר:

ויש להוסיף שמצינו מקור להנהגה זו – לחפש בתורה הוראה לידע איך להתנהג בפועל – בסיפורי חז"ל אודות תנאים ואמוראים שפגשו תינוק (ינוקא) ואמרו לו "פסוק לי פסוק" (מה למד היום ב"חדר"), ועל-פי-זה החליטו כיצד להתנהג בפועל. היינו, ששמיעת הפסוק שלמד תינוק שפגשו ביום זה, היתה עבורם לימוד והוראה – בהשגחה פרטית [ולכן שאלו לתינוק דווקא, שמכיוון שאינו מערב שכלו כ"י, ניכר אצלו העניין דהשגחה פרטית בגילוי יותר] בנוגע להנהגה בפועל.

וכידוע המנהג דכמה וכמה מישראל, הן גדולי ישראל, והן אנשים פשוטים, וכן נשים – שלפני עשיית פעולה מסויימת, פותחים ספר קדוש, ומסתכלים במקום שנפתח הספר ונפל מבט-העיין לראשונה (שלא במכוון, שהרי רצו לראות היכן יפתח על-פי ההשגחה **העליונה**), ועל-פי זה החליטו בנוגע לפועל, ולדוגמה: כשנפתח שתהיה הצלחה רבה בדבר שעומדים לעשות, או שהבינו על-פי הסימן שיש להימנע מעשיית הדבר, או לדחותו לאחר זמן וכיוצא בזה.

ולהעיר גם מהסיפורים בתנ"ך אודות עשיית סימנים וכו' ולדוגמה: אליעזר עבד אברהם שעשה סימנים בנוגע לשידוך של יצחק ורבקה, הסימנים דיונתן וכיוצא בזה.

בפסוק 'וירא יעקב כי יש שבר במצרים'. ויאמר הרב: 'יש שבר – ראשי תיבות שניאור בן רבקה'."

לא כל הרוצה ליטול...

בשיחת י"ט בכסלו תשט"ו ('תורת-מנחם התוועדויות' כרך יג, עמ' 146) סייג הרבי את הדברים והוסיף:

אלא שבשביל זה [=למצוא בתורה הוראה בנוגע לכל עניין ועניין] צריכים יהודי כזה שכל ענייניו מתנהגים בהתאם להנהגה מלמעלה, שאז בטוח הוא שהפסוק שנזדמן לו הוא הוראה מלמעלה מה עליו לעשות בשעה זו, וכיצד צריך להתנהג בעניין פלוני.

פסוק לי פסוק

אך בהזדמנויות נוספות אנו מוצאים את הרבי מציין את המנהג גם של אנשים פשוטים, ואף של נשים (ולא רק של גדולי ישראל). הנה הדברים במילואם, שנאמרו אגב עניין חשוב אחר (שבת-קודש פרשת נח, ד' במרחשוון תשמ"ט - 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ט, כרך א, עמ' 310-309). זה היה כשהרבי ביקש להסביר את הנהגת-הוא לקשר כל דבר עם שיעורי התורה היומיים, "נהוג גם לבאר עניין, לימוד והוראה וכו', בשיעור היומי". כאן עשה הרבי אתהתאם ברצף הרבים ואמר:

ובהקדים – בנוגע להשתדלות למצוא לימוד והוראה בשיעור היומי ברמב"ם (וכו"ב), שמובן וגם פשוט שאין הכוונה להראות "קונצן"... שיכולים למצוא קשר ושייכות לענייני דיומא כ"י, אלא, מפני שלאמיתתו של דבר על-פי תורה, יש לימוד והוראה בשיעורי התורה השייכים ליום זה, ולכן, יש צורך לחפש ולמצוא הלימוד וההוראה, והעיקר – שתבוא בהנהגה בפועל ממש.

וכמוזכר כמה-פעמים הפתגם של רבנו הזקן ש"צריכים לחיות עם הזמן", היינו, לחיות עם ענייני התורה – "חיינו ואורך ימינו" – שלומדים באתו

חג השבועות

כי טוב סחרה

כ"ק אדמו"ר הרי"צ אומר: אנו מברכים בכל יום "וציוונו לעסוק בתורה". עסק – הוא מלשון משא ומתן. כאשר שני יהודים נפגשים, אם אין להם ספר ללמוד בו, לפחות ידברו בדברי תורה ששמעו או שחידשו, וזה יהיה עסק טוב עבורם; שכן בכך ירוויחו שלא יבואו לדבר לשון-הרע או דברים בטלים...

(רשימות דברים ח"ד עמ' רכג)

לאפות את התורה

התורה ניתנה באש שחורה על-גבי אש לבנה. אש שחורה – היא האש המסותרת והנעלמת בליבו של כל אחד ואחד מישראל, באהבה ותשוקה לדבקה בו יתברך. באהבה זו, אשר רשפיה כרשפי אש שלהבת י-ה, שמתלהבת ובווערת תמיד באהבתו יתברך – יוכל האדם 'לאפות' את ה'לחם' של התורה. וכשיאפה את התורה בשלהבת זו – יוכלו דברי התורה במעיו ויהיו לאחדים עמו.

(לקוטי-תורה בחוקתי מח,ג)

ממה פחד משה?

נאמר במדרש, שבשעה שאמר משה רבינו לישראל שהקב"ה ייתן להם את התורה, היו בשמחה רבה, ואילו הוא עצמו היה מלא פחד. ממה פחד משה רבינו? משה רבינו חשש שלא תימצא בו אותה קבלת-עול לקבלת-התורה כפי שיש לאיש הפשוט.

(ספר-השיחות תש"ב עמ' 119)

המשכת אור אין-סוף

ידוע שכל הנשמות שהיו עתידות להתלבש בגוף, עד סוף כל הדורות – כולן היו במעמד הר סיני לקבל את התורה. ויש להבין, מה תועיל קבלה זו, והלוא אין אדם מקנה דבר שלא ברשותו, ושמה יהיה הגוף מונע ומעכב?

אלא העניין הוא, שבשעת מתן-תורה ניתנו הכוח וההכנה בישראל, להיות מקבלים את התורה; והיינו, להמשיך גילוי אור אין-סוף ברוך-הוא בעסק התורה והמצווה (שהרי עכו"ם שעוסק בתורה או לובש טלית, אינו ממשיך כלום, ורק ישראל זכו לזה בהר סיני). נמצא שגם הנשמות, כפי שעדיין לא נתלבשו בגופים, היו זקוקות לכוח זה ולהכנה זו.

(תורה-אור יתרו ע,ד)

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

יום חמישי

ה' בסיוון – ערב חג השבועות

עירוב תבשילין: יש להודיע ולפרסם בבתי-הכנסת וכו' שהימים לעשות היום "עירוב תבשילין". סדר העירוב נדפס בסידור 'תהילת ה'" (פרטים נוספים נדפסו ב'התקשרות' בגיליון הקודם).

יום שישי

ו' בסיוון, חג השבועות¹

ממתינים להתפלל ערבית של חג עד לאחר צאת הכוכבים, כדי שיושלמו מ"ט ימי ספירת-העומר "תמימות תהינה", לפני שנכנס יום-טוב.²

החלטות טובות: "חג-השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכול לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת-שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג, כדוגמת זמן התקיעות בראש-השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים".³

סעודת ההגה:

שמחת יום-טוב – חייבים בה מדאורייתא⁴; ועם-כל-זה, ודאי אין 'לבסומי' כו', וכמ"ש הרמב"ם גבי שמחת יו"ט⁵ "לא יימשך ביין...".⁷

ממצוות שמחת יום-טוב, שהגברים חייבים לשתות בו רביעית יין⁸. אך אפשר לצאת ידי חובה זו בשתיית יין-הקידוש⁹. בנוסף לזה, בכל יום-טוב [ולא בחוה"מ] "צריך לקבוע כל סעודה על היין, דהיינו שישתה יין באמצע

אורחים, עיי"ש.

(5) "גם בזמן הזה – רמב"ם הלי' יו"ט פ"ו הי"ד. חינוך מצווה תפח. שו"ע (הב"י ואדמוה"י) או"ח סו"ס תקטו. ועוד...".

(6) "בהלכות יו"ט פ"ו הי"כ. שם הכי"א. וראה שו"ע סו"ס תקטו שהעתיק לשון הרמב"ם, והוסיף בסופו "אלא כולם יהיו קדושים (בפשטות – בכדי לסיים בדבר טוב) והוא ע"פ הירושלמי יבמות (פ"ב הי"ד) ויקרא רבה (פכ"ד, ו) דהפורש מן העריות (עבירה – שבשי"ע שם) נקרא קדוש". ובקובץ ידבר מלך (הוצאת ופרצת, כפר חב"ד תשנ"ב עמ' 79) מענה הרבי על ריבוי משקה ביו"ט: "טעות הוא מעיקרא ומופך לגמרי, עס בריינגט נאר צו א סאך בלבולים [זה מביא רק הבה בעיות]".

(7) ספר-המנהגים עמ' 38 "מנהגי יום-טוב" (עם חלק מההערות, ובשנויים קלים – מרשימת הרבי ע"ד פורים ויו"ט, אג"ק ח"ה עמ' רנה, לקוטי-שיחות ח"א עמ' 336).

(8) "תורה אורי' לאדמוה"י עמ' 198. וראה יחול-המועד בהלכותו פ"א ס"י"ב.

(9) ראה שיחות-קודש תשל"א ח"ב עמ' 87, והמקור הוא לכאורה בתודיה ידי יין פסחים קה"ב. ועצ"ע אם צריך לכוון לזה בקידוש, ובפרט שזו מצווה דאורייתא. אס"כ בדיעבד יצא גם בלא כוונה כיוון שיש בזה הנאת הגוף, כפסק אדמוה"י (תעה,כה), מאידך, י"ל שהשמחה היא חלק

(1) **לבני חו"ל:** אין הזכרת נשמות וקריאת שמו"ת ביום שישי. בהדלקת נרות של שבת מברכות: 'להדליק נר של שבת ושל יו"ט' ושהחינוך. ערבית, קידוש וברהמ"ז של יו"ט שחל בשבת (ושלם עליכם עד סוף ידא היא סעודתא' – בלחש, ואח"כ נוסח דיו"ט בקול). בשחרית מוציאים בי ס"ת (וא"א י"ג מידות וכו'), בראשון קוראים ז' קראים בפי ראה יעשר תעשרי, ח"ק. בשני קוראים למפטיר כדאמול. הפטרה בחבקוק (ספ"ב): 'יהי בהיכל קדשו...'. יקום פורקן, מי שברך, הזכרת נשמות (ולא ביום א' דחגה"ש), אב הרחמים, מוסף (יואת מוספי יום השבת הזה ויום...") ונושאים כפיים גם היום. קידוש וברהמ"ז ליו"ט שחל בשבת (כל הנוסח דשי"ק אומרים בלחש, ובקול רק 'אלה מועדי' ואילך). במנחה קרה"ת דפרשת נשא, (בקשר לשמו"ע – ראה הלן אחרי הערה 79), וא"א פרקי-אבות. הרבי התוודע בסוף יום ב'.

(2) שו"ע אדמוה"י ס"י תצד ס"ב.

(3) היום-יום, ד סיוון, מתוך מכתב לבני הישיבות, מאג"ק אדמו"ר מהור"י"צ ח"ה עמ' עו. והורה כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו: "מכתב זה, צריכים ללומדו, וגם לפרסמו בין אלה שאינם יודעים אודותיו" (תורת-מנחם – התוועדויות' תשי"י, עמ' 92). וראה ספר-השיחות תשי"ב עמ' 119.

(4) ראה ביהתוועדויות' תשמ"ג ח"ד עמ' 1838, שכדי למנוע עניין ירש הגיכס' צריך שבכל סעודה ביו"ט תהיה הכנסת

לוח השבוע

סעודתו אם ידו משגת [ויש לדון במי שקשה לו לשתות יין, אם חייב בזה. וביין שמחה לא נזכר "אם ידו משגת" ואולי חייב שם], וירכה בכשר ויין ומגדנות כפי יכולתו¹⁰.

[למנהג נשיאינו בקריאת שמו"ת, יש לקרוא הערב עלייה אחת או שתיים מפרשת נשא].

תיקון י"ז שבועות:

מנהג ישראל להישאר ערים כל הלילה¹¹ כליל שבועות¹². רובם נהגו, וכן מנהגנו, לומר 'תיקון' כנרפס (אך אין [מכוונים הכוונות, ואין] אומרים את התפילות והקדישים שנרפסו בו)¹³. מי שלא הספיק לסיימו בלילה, יסיימו

המשפיע רש"ח קסלמן ע"ה, שהתיקון הוא **אותיות** התורה, ולכן שייך ללילה זה – **כתר** תורה, ראה להלן מאדמו"ר האמצעי, ושם, שמי שלא הספיק לסיימו בלילה, יסיימו ביום.

הרבי היה אומר את התיקון בחדרו, ולא עם הציבור, ואף לא יצא לאמירת הקדישים שבתיקון בשנות האבלות תשכ"ה ותשמ"ח (יאוצר"ש).

בספר 'מאמרי אדמו"ר האמצעי – שבועות עמי שכו, נתבאר שבשבועות לומדים עד חצות הלילה תורה שבכתב ואחרי חצות בתורה שבע"פ, להיפך מהסדר הנהוג בזה בכל השנה, עיי"ש. ובמ"מ שבסוף הספר נסמן לכהם מקומות במאמרי אדמו"ר. ומקורם בסי טור-ברקת (תלמיד מהרח"ו) סי' תצד, חה"י סי' תצב, ובפ"י מק"מ והדריקודש על הזוהר שם. וכבר העירו מלי שו"ע אדמו"ר (תצד, ג, ע"פ הזוהר שם) 'ועיקר העסק יהיה בתורה שבע"פ' (ויש שהעירו לפי משיכ בסידור בסוף דיני ספה"י, שבתקופה זו 'במדינתנו' מגיע עלות השחר בחצות הלילה, מתי אומרים תורה שבע"פ שם). ומסתמא אי"ז הוראה למעשה.

13 יאוצר"ש עמי רנא"ב.

14 שם, מהוראת אדמו"ר מהור"י"צ למנהלי הישיבה קודם חג השבועות תשי"ד, יקובץ ליובאוויטשי גיליון 3 עמי 35. כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ אמר את התיקון מתחילתו ועד סופו (יאוצר"ש, משיחת ש"פ במדבר תנש"א).

15 ספר-המנהגים עמי 44, 'מיספר השיחות – תורת שלום' עמי 3.

16 ומציינים לספר-המאמרים תקס"ו עמי שפא. והסביר הרה"ח רש"ח קסלמן, ע"פ המבואר בחסידות שעניין הכתר הוא רצון ותענוג – שהכוונה בזה היא שיזכה לרצון ותענוג בלימוד התורה. [בעניין המשכת יכתו תורה בכלל, שעיקרה בחג השבועות, מציינים לתו"א יתרו סט"א, קט"א, לקוית בחקותי מו"ד].

17 שני הקטעים (עד "דק"ש", להוציא המוסגרים) מספר- השיחות תשי"ב עמי 100.

18 ספר-השיחות תרצ"ו עמי 1, ושי"נ.

מעצם עניין הקידוש ודי כוסות, כיוון ש"משמח אלוקים ואנשים" (ראה שו"ע אדמו"ר קפב ס"ב), ולכן לא הקשו ע"ז שם מדין 'אינן עושין מצוות חבילות'.

10 שו"ע אדמו"ר סי' תקכ"ט ס"ד, ועיי"ש ובקו"א ר"ס רמב. ושיעור לכאורה רביעית, ואם שנה כך פ"א ביממה יצא גם ידי שמחה הני"ל. אבל אם יצא י"ח שמחה ביין הקידוש כני"ל, עדיין חייב לשתות בסעודה היום ומחר. וראה בעניין זה ב'התקשרות' גיליון תקל"ט עמי 16, ושי"נ.

11 בניטעגבריא (ה' חג השבועות, פט"ז הע' ד) הביא, שאחר עלות השחר מותר לישון עד התפילה. והעירני הרב יעקב ש"י סגנאוי מקרית-גת: מנהג זה בא לתקן את שנתם של ישראל בלילה שלפני מ"ת. לפרקי דר"א (פמ"א) ישנו עד שתי שעות ביום, ולמדרש-רבה (שהשיר פ"א יב,ב, שהובא כמקור במג"א ר"ס תצד) ישנו (רק) כל הלילה. בלקו"ט שיחות (ח"ד עמי 1025. בלה"ק ח"ד עמי 6, שער-המועדים – חג השבועות ע"י ע) נאמר שהקב"ה בא לעוררם לפנות בוקר, וכנראה זהו ע"פ האמור במדרש שם שהקב"ה הקדים, ולשון הפסוק שהקולות והברקים החלו "בהיות הבוקר" (שמות יט, טו), אמנם הגבלת העם "לשלושת ימים" קשורה בדעות (שבת פו, א"ב, הובא במג"א שם. ב"י לטור יו"ד סי' קצו סי"א"ב) עד אחרי כמה עונות טמאה הפולטת, שלוש או שש עונות, ועונות בדינים אלו הם מזריחה עד שקיעה ולהיפך (ראה כרתי ופלת, שו"ע אדמו"ר ואחרונים יו"ד קפד,ב) וא"כ סוף היעוניה של ליל שבועות הוא רק בזריחת השמש, וא"כ לכאורה צריך להישאר וללמוד תורה עד חג החמה;

12 שו"ע אדמו"ר סי' תצד ס"ג, ע"פ המ"א שם, ומקורו מזהר פ"א אמור (צת"א), הנאמר גם בתיקון עצמו, ש"חסידיהם הראשונים לא היו ישנים בלילה זה, והיו עמלים בתורה". וראה 'התועזיות' תשי"ח עמי 133.

ראה ביאוצר מנהגי חב"ד (הנדפס עם התיקון) עמי רנ ואילך, הוראות אודות אמירת התיקון דווקא (בסי' מנהג ישראל תורה) ח"ב עמי שם מביא מהחיד"א וכו' שיש ללמוד דווקא בסדר זה, דלא חקך יעקב שם, עיי"ש. ומהרה"ח

לוח השבוע

רשב"י: "אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב..."¹⁹, הובאו רק שני פסוקים. "וצריך להיות כזוהר: אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב: 'ואהבת את ה' אלוקיך', וכתבי: 'מאהבת ה' אתכם', וכתבי 'אהבתי אתכם אמר ה'".

אמירת ה'תיקון' צריכה להיות באופן הראוי, "באימה וביראה", כאילו מקבלה עתה מהר סיני; ה"אימה ויראה" אינם נעשים על-ידי תנועות חיצוניות בנענועים אנה ואנה, אלא על-ידי רגש הלב הנובע מהבנת השכל, שברגע זה ממש "הקב"ה קורא ושונה כנגדו"²².

באשמורת הבוקר, מעט לפני עלות-השחר, נוהגים לטבול במקווה ארבע טבילות²³.

לאחר מכן, כשעלה השחר בודאות, יש לברך ברכת התורה²⁴. ייצא לצרכיו ויטול ידיו שלוש פעמים על כל יד (אבל לא לסירוגין), עם כל ההקפדות כדין נטילת-ידיים לסעודה²⁵,

ער לאחר מכן (אפילו כל הלילה¹⁸), אלא שלא הבחינו בכך. בלילות שלא היה קורא קריאת-שמע שעל-המיטה – כנ"ל – היה מדבר לפעמים בעניין קריאת-שמע, ולפעמים בפירוש המילות דקריאת-שמע".

תיקונים לנוסח 'תיקון ליל שבועות'¹⁹:

"(א) בכל הדפוסים שראית²⁰, הסיום דספר יצירה הוא: '...נאמנת בפנים... אחד כפה ואחד בלב'.

"ואינו נכון. כי (נוסף לזה שחסר סיום בדבר טוב, הרי) נוסח זה אינו מובן כלל. וצריך להיות, כמו שהוא בכמה וכמה הוצאות דספר יצירה הנדפס כספר בפני-עצמו: "...נאמנת.

ג' רעות ללשון: דיבור רע, והמלשין, והמדבר אחד כפה ואחד בלב. ג' טובות ללשון: שתיקה, ושמירת הלשון, ודיבור אמת'.

"(ב) ומעניין לעניין: ב'תיקון' שנדפס בסלאוויטא²¹ (ועוד) בהעתקת מאמרו של

בעבר, וכ"כ בסי' שבח-המועדים פני"ד סי"ד, לאסור את המשך הלימוד עד לברכת התורה]. ומביא משו"ת מהרשי"ג (ח"א סי' סב) שלדעת ר"ת שתיקנו לברך על התורה בכל יום, ה"ז כברכות-השחר ואין איסור לימוד (בכלל) קודם שמברך. והעירו, שמשלשן סידור אדמוה"ז לפני ברכת התורה, שם (בניגוד לטושי"ע מ"ט, וטושי"ע רבנו שם סי"ח וסי"ט) מ"ז שלא נזכר בהם איסור) נקט איסור זה על הישן, אין הכרח שהאיסור חל גם על הניעור בלילה, שמברך אז רק "כמו כל ברכות השחר", עיי"ש. (ראה גם 'המלך במסיביו ח"א עמ' קע"ב, שסיפרו לרבי שבלובאוויטש הפסיקו את היחזרה בליל שבועות כדי לומר ברכות-השחר, ושאל הרבי האם היתה זו הוראת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב, וענו בשלילה).

25) ראה פסקי הסיידור סי' כ, על מש"כ בסידור אדמוה"ז שאין במצב זה רוח רעה, וצריך ליטול ידיו רק פעם אחת לתפילה (ועפ"י כ' שם – שא"צ כלי ולא כוח נותן, אלא כמו לתפילת מנחה) ולא יברך. אבל לפי הוראת הרבי (שבהערה הבאה) לברך ענט"י, כדעת הבי"ח סי' ד ד"ה וידקדק [בטור השלם – ד"ה ולי נראה, הובאה בשו"ע רבנו מהדו"ק שם סו"ס יג] משום דלא פלוג רבנן, הדר דינא שיש להיהור בהו כמו בנטי"י לסעודה, כמ"ש בסידור אדמוה"ז (נדפס בהוספות לשו"ע ח"א עמ' 305), וראה ספר-המנהגים עמ' 1 ושי"ב. בסידור (משא"כ בשו"ע מהדו"ק סי' ד סי"ד) לא הביא אדמוה"ז כלל דעה או צד-ספק שרוח רעה שורה על הניעור בלילה, ומסתבר שם לפי הוראת הרבי לא היה צריך ליטול לסירוגין משום רוח רעה (וראה בסי' שו"ע

19) לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 315, בשינויים קלים. 20) בהוצאת 'ירדהיים' (ודפוס-צילום שלה בהוצאת 'יאשכול', ירושלים תשל"ה עמ' 158) נתקנו שתי טעויות אלו כבפנים.

21) בהוצאת 'היכל מנחם', ירושלים תשס"ד, עם היאוצרי, השתמשו בדפוס זיטאמיר, שכלל הידוע בו השתמש הרבי בליל שבועות ובליל הושענא רבא, וכמובן הכניסו בו את התיקונים של הרבי (ועוד תיקונים).

22) 'ואצרי' שם, משיחת ש"פ במדבר תשמ"ח (ראה 'התנועותיות' ח"ג עמ' 404).

23) שער-הכוונות, מובא בכף-החיים סי' תצד סי"ק ז, ובתיקון. ולכאורה עדיף לטבול קודם עלות-השחר לדעת הגרא"ח נאה ז"ל, שהוא בשעה 3:01 כיום (שעון-ק"ץ) באזור המרכז.

במנהגי סטולין-קארלין (קובץ 'בית אהרון וישראל' גיליון פג עמ' ק"ג, גם מסידור 'בית אהרון וישראל') ש"קודם התפילה טבל שנית" – כנראה כשישן בינתיים, וכן נהגו רבים מאנשי. וראה המובא בהתקשרות: גיליון רעו עמ' 18. ולהעיר מהמובא מסי' חלקס-ב"חיים (צח"ב), להגרי"ח פאלאג'י, שנהג בעניינים שעי"פ סוד, ש"לאחר שחזר ממקווה טהרה, שכב לנוח כדי שלא להיכנס לשת כשהוא עייף, ובקומו משנתו אמר תפילה מיוחדת כו"י. וצ"ב אם לדידן יש הוראה או מנהג ברור בכיו"ב.

24) בסי' מנהג ישראל תורה' (סי' מו סי"א) העיר מהנהג [אגב: אף בהתנועותיות וכו' של הרבי עצמו] שאין מפסיקין מדברי תורה גם כשעלה השחר [ודלא כפי שכתבנו כאן

לוח השבוע

ישראל, גם הקטני-קטנים/ות (מבן חודש ומעלה, ואף לפני כן³²) יהיו בבית-הכנסת (לכל הפחות) בעת קריאת עשרת הדיברות.³³

מוציאים שני ספרי תורה. י"ג מידות – פעם אחת.³⁴ "ריבונו של עולם", 'בריך שמי'³⁵.

אין קוראים מגילת רות³⁶, ואין אומרים 'אקדמות'³⁷.

בספר הראשון קוראים בפרשת יתרו מ"בחוודש השלישי" עד סוף הפרשה. את עשרת-הדיברות קוראים ב'טעם העליון'³⁸. בשעת קריאת-עשרת הדיברות – עומד הקהל,

ויברך כל הברכות: "על נטילת ידיים"²⁶; "אשר יצר"²⁷; "אלוקי נשמה"²⁶; הברכות הקצרות, "המעביר שינה" ו"ברכת התורה"²⁸.

טוב שיישן מעט, כדי שיוכל להתפלל בכוונה.²⁹

שחרית: בבית-המדרש של רבותינו נשיאינו התחילה התפילה בשעה הרגילה בכל שבת ויום-טוב.³⁰

הלל שלם³¹, קדיש תקבל. שיר-של-יום ליום שישי, הושיענו, קדיש יתום.

מתקנת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו: כל בני

לקטנים ביותר). "ובוודאי לא יבלבלו הילדים לקריאת- התורה, ואדרבה – הם עוד יחזקו את ראתה ויראת- התורה".

(33) לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 315.

הטעם כמובא בלקוויש (כג, עמ' 254) מפסיקתא דריב, שקריאת עשרת-הדיברות היא בדוגמת יום מתן-תורה, ולכן יש לכנס את ילדי ישראל לשמיעתה אז. והרי ברור שהכוונה דווקא לקריאתה בציבור תתקנת זויל.

על-כן, בתי-חב"ד רבים מארגנים מניין מיוחד לקריאת התורה בשעה הנוחה לילדים, ובו שישא אנשים שלא שמעו עדיין את הקריאה, ואח"כ אמירת הפסוקים, דברי התעוררות, ומחלקים פרסים וכו'. בדבר עריכת הגרלות (עי' משנייב סו"ס שבב, ש"ש כהלכתה טז, מזו), עדיף לחלק בחג כרטיסים ממוספרים עם **דברי-תורה**, לארגן הגרלה באיסרו-חג, ואז גם להעניק בפועל את כל הפרסים (גם כאלה שהם מוקצה) לזוכים.

(34) מסתבר שגם המתפלל בביכ"י שלפי הנוסח שלהם אומרים זאת גיפ, אי"צ לומר זאת עמהם (ראה תהילה-לדוד

סי' סו ס"ק ז, ושו"ת אגרות-משה או"ח ח"ג סי' פט).

(35) סידור אדמוה"י.

(36) פסקי הסידור אות קסו. ואכן מנהג זה אינו נהוג כלל אצל חסידי חב"ד, אף שהובא בשו"ע אדמוה"י (סי' תצ

סי"ז, תצד סי"ג) – 'המלך במסיביו ח"א עמ' קעא"ב. רצו.

וראה 'אוצר' עמ' רסו.

(37) זו ההוראה **לרבים ולדורות** [כלשון הרבי על סי' המנהגים, 'מאוצר המלך' ח"א עמ' 362] – ספר-המנהגים שם, לקוטי-שיחות ח"ג עמ' 231, והטעם – ראה ביתרת מנחם – התוועדותיות תשי"ז ח"ג (כ) עמ' 46. אף שהובא הפיוט בשו"ע אדמוה"י (סי' תצד סי"ז, וראה שער הכולל פ"מ סי"ז), ואף שהרבי בעצמו נהג לומר זאת, כמנהג אביו הרב לוי-יצחק (המלך במסיביו ח"א עמ' קעא) לפני התחלת הקריאה, ובהמשך בין גברא לגברא ('אוצר' עמ' רסג), ואף שהכל ראו זאת – אין ללמוד מזה, ראה 'התוועדותיות' תשי"ז ח"א (ח) עמ' 106.

(38) לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמוה"י סי' תצד סי"א.

הזוהר סי' ד באבן-יקרה סי"ק כב שהביאו דעות מקובלים אודות שינה שאחר חצות או ביום, אבל הכל מודים שהניער בלילה אין רוח הטומאה שורה עליו, עיי"ש. וכ"כ בכף-החיים סי"ק מזו, אלא מפני הנטילה ליאשר יצרי, שם נהוג תמיד ליטול לסירוגין (וכמדומה שכך נהג הרבי – ע"פ המ"א ע"ז א סי"ק א ע"פ הזוהר. וראה שו"ע-הזוהר סי' ד באבן-יקרה סי"ק ו, ובכף-החיים שם סי"ק סא"סב. ועצ"ע שבשו"ע רבנו מהדו"ק סי' ד סי"ח לא כתב כן, ובפרט כשהטיל מים, ראה בסי' ז סי"ב ובסידור ד"ה אם עשה צרכיו ובסוף סדר ברה"ט), לכן רגילים ליטול לסירוגין.

(26) 'הוראה בחשאי' – 'שערי הלכה ומנהגי או"ח ח"א ר"ס ד. ובהיכל מנחסי' ח"ב עמ' ריג מובאת הוראה ביחידות' שכן מנהגנו בפועל.

(27) בקצות-השולחן סי' ה סי"ב ובבדי-השולחן שם סי"ק ג כתב, שאם לא יצא לצרכיו לא יברכנה, כי ברכה זו אינה חלק מברכות-השחר שנתקנו תמיד, וכבר כ"כ הברכ"י וסי' ס' ו סי"ק ג בשם האריז"ל, עיי"ש. אבל ראה ביחידות' שבהערה הקודמת.

(28) סידור אדמוה"י (הוספות לשו"ע ח"א עמ' 347. במהדורה החדשה סי"ע תרח).

(29) אג"ק ח"ג עמ' תלד, לקוטי-שיחות כרך יד עמ' 225 – שערי ה' ומנהג או"ח ח"א סי' מד.

(30) 'אוצר' עמ' רנח.

(31) ראה בסי' "מאמרי אדמוה"י ע"פ התורה והמועדים" ח"א עמ' ששא, שעיקר ההלל (התגלות הכתר הוא הרצון, עיי"ש), הוא בחג השבועות.

(32) לקוטי-שיחות כרך כג עמ' 251, ועמ' 256. וכמובן על המארגנים להשתדל למניעת הפרעות מהם (ראה שו"ע אדמוה"י סי' צח סוס"א וסי' קכד סו"ס י מהשליה). פ"א דיבר הרבי על כך (בשיחת ג' סיון תשי"מ, נעתקה ללה"ק בס' 'הרבי מדבר לילדי ישראל' עמ' 201, כנראה לילדים בני-חינוך), **שהילדים יבטיחו** שלא יפריעו ויקשיבו בצורה מכובדת; ופעם אחרת **הבטיח בעצמו**, בדרך 'מלמעלה למטה' (בפעם הראשונה שדיבר בנושא, ערי"ח סיון תשי"מ, נדפס במקור הראשון שצויין לעיל מלקוטי שיחות, כנראה

לוח השבוע

ופניו אל ספר-התורה³⁹.

תפילת מוסף:

* בפסקה "ומנחתם ונסכיהם" אומרים (במקום "ושעיר לכפר") "ושני שעירים לכפר"⁴⁹.

* בפסקה "אלוקינו... מלך רחמן" צריך לומר כפי שנתקן בשנים האחרונות בסידור 'תהילת ה' על-פי סידורי חב"ד הישנים: לנויהם (ל' בשבא נ' בקמץ) (ולא כרוב הסידורים, וכפי שהיה בעבר גם בסידור 'תהילת ה': (ל' בחיריק)⁵⁰).

נשיאת כפיים: הכול מכסים את פניהם בטלית, וגם את הילדים מכניסים תחת הטלית. גם ידי הכוהנים מכוסות בטלית⁵¹.

כוהן קטן שהגיע לחינוך (ואפילו מגיל שש⁵²), נושא את כפיו בברכה עם כוהנים גדולים כדי להתחנך במצוות⁵³.

לכתחילה יעקור כל כוהן ממקומו כשמתחיל הש"ץ 'רצה'. אם לא עקר רגליו קודם שיסיים הש"ץ "המחזיר שכינתו לציון", שוב אינו עולה⁵⁴, וייצא מבית-הכנסת עד סיום ברכת כוהנים⁵⁵.

מניחים את הספר השני על הבימה ליד הראשון⁴⁰, ואומרים חצי-קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר "וביום הביכורים", ומפטירים במרכבה דיחזקאל⁴¹. מעלים גדול וחכם למפטיר. ויש נוהגים שגם הקורא הפטרה זו בלחש עם המפטיר קורא אותה בעמידה, מפני כבודה⁴².

בארה"ק, לאחר ברכות הפטרה – הזכרת נשמות⁴³.

מי שהוריו בחיים, יוצא מבית-הכנסת בזמן הזכרת נשמות⁴⁴. אבל (רח"ל) בשנה הראשונה למות אביו או אימו, נשאר בבית-הכנסת אך אינו מזכיר נשמות⁴⁵.

רבותינו נשיאנו דייקו לאחוז בעץ החיים של הספר-תורה בעת אמירת "יזכור"⁴⁶.

בהזכרת נשמות אומרים: "בן/בת פלונית"⁴⁷. לאחר הזכרת נשמות אומרים 'אב הרחמים'. גם מי שאינו מזכיר נשמות, אומר 'אב הרחמים'⁴⁸.

אשרי, יהללו, חצי-קדיש.

39 ספר-המנהגים עמ' 44. וראה 'אוצר' עמ' רסג. 40 רמ"א סי' קמו סיח. רגילים להניח מימין הס"ת הראשון, וי"א שהרבי הקפיד ע"ז.

41 לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמוה"ז שם סי"ה. 42 לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמוה"ז שם סי"ו.

43 בחו"ל מקיימים הזכרת נשמות ביום טוב שני, כדלהלן בהערה במוצאי היום.

44 שערי אפרים ש"י סל"ב ובפתחי שערים אות לה. קיצור שו"ע קלג, כא.

45 הוראת אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, 'אוצר' אלול-תשרי עמ' רכא, וש"י. בשנה מעוברת, אחרי הי"ב חודש ולפני היארצייט, הורה כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב לומר יזכור – 'אוצר' עמ' רעא.

46 לקוטי-שיחות כך יד עמ' 233. 'המלך במסיבו ח"א עמ' שט.

47 סידור 'תורה אורי' עמ' 259, וכן נהג הרבי, 'המלך במסיבו ח"ב עמ' קסו, עיי"ש. להעיר שמנהג הספרדים להזכיר נשמות בשם האם, ומנהג האשכנזים – בשם האב, ואף כשהזכירו נפטרים לפני כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, ביקש לדעת שם האב דווקא; אך כשביקש לומר קדיש וללמוד משניות על אביו, הזכירו בשם אמו, ימי מלך ח"ב עמ' 833.

48 שו"ע אדמוה"ז סי' קכח סמ"ט.

49 סידור אדמוה"ז.

50 שו"ע אדמוה"ז סי' קכח ס"ג וס"ה.

48 (48 כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, 'אוצר' ניסן-סיוון עמ' רכ. והוראת הרבי שכן נכון לנהוג – 'המלך במסיבו ח"ב עמ' נח"ט.

49 שער עם שתי-הלחם ושעיר לחובת היום – שער-הכולל פ"מ סט"ו. קובץ 'יגדיל תורה' ברוקלין, גיליון יב.

50 וכן הוא בכל סידורי אשכנז הישנים שלא שלטה בהם יד המדקדקים.

51 היום יום, טו בתשרי. לקוטי-דיבורים ח"א עמ' 58. יציאת הלכה למעשה פ"ב סכ"ז-כח וש"י.

הרבי היה מכסה את פניו הקי בטלית רק לאחר קריאת הש"ץ 'כוהנים', כיוון שרק אז חלה על הישראלים המצוה לכוון את ליבם לקבל הברכה (כפר חב"ד) גיליון 618 בשם קונטרס 'מלך ביופיו').

52 סיפר הרב ר' אשר-לעמיל ש"י הכהן [רב קהילת חב"ד, ביתר עילית], שהרבי שאלו מדוע לא הביא את בנו בן השש לנשיאת-כפיים (תשרי) לנישואי רוט-דרוק, כ"ט תשרי תשס"ב עמ' 151). וכן בנטעי-גבריאל יו"ט ח"ב, הל' ניכ פרק טב סי"ו.

53 שו"ע אדמוה"ז סי' קכח סמ"ט.

54 סידור אדמוה"ז.

55 שו"ע אדמוה"ז סי' קכח ס"ג וס"ה.

לוח השבוע

השמיים, ומחלקים אצבעותיהם ועושים "חמישה אווירים": בין כל שתי אצבעות אוויר אחד, וכן בין אצבע לאגודל, וכן ביד שנייה, וכן בין אגודל ימין לשל שמאל, לקיים "מציץ מן החרכים"⁶³.

ואחר שענה בֵּל הַצִּיבוֹר 'אִמֵּן' על ברכתם, מקריא להם הַשֵּׁץ 'יִבְרַכְךָ'⁶⁴ עד גמירא.

הַכּוֹהֲנִים מִפְּנֵים אֶת פְּנֵיהֶם לִשְׂמֹאל, לִימִינָם וְלֹאֲמִצֵּעַ, בְּכֹל אַחַת מֵהַתִּיבוֹת: "יִבְרַכְךָ", "וְיִשְׁמְרְךָ", "אֵלֶיךָ", "וְיַחְוֹנְךָ", "אֵלֶיךָ", "לְךָ", "שְׁלוֹם"⁶⁵.

הַשֵּׁץ וְהַכּוֹהֲנִים מִנְּגִינִים בְּנִיגוֹן הַמִּיּוּחָד שֶׁל בְּרַכַּת כּוֹהֲנִים⁶⁶. אֵין מִנְּגִינִים בְּשֵׁם ה'.

כְּשֹׂאֲמֵרִים תִּיבַת 'יִבְרַכְךָ' – הַמַּתְבַּרְךָ⁶⁷ רֹאשׁוֹ בְּאֲמִצֵּעַ. ה' – מִיִּסָּב רֹאשׁוֹ לִימִינוּ.

וְיִשְׁמְרְךָ – בְּאֲמִצֵּעַ. יָאֵר – לִשְׂמֹאלוֹ. ה' – בְּאֲמִצֵּעַ. פְּנִי – לִימִינוּ. אֵלֶיךָ – בְּאֲמִצֵּעַ.

וְיַחְוֹנְךָ – לִשְׂמֹאלוֹ. יִשָּׂא – בְּאֲמִצֵּעַ. ה' – לִימִינוּ. פְּנִי – בְּאֲמִצֵּעַ. אֵלֶיךָ – לִשְׂמֹאלוֹ.

וְיִשֵּׁם – בְּאֲמִצֵּעַ. לְךָ – לִימִינוּ. שְׁלוֹם –

לְאַחַר שֶׁעָנּוּ הַכּוֹהֲנִים 'מוֹרִים דְּרַבְנָן' עִם הַצִּיבוֹר, יֹאמְרוּ הַבְּקִשָּׁה "הִי רִצּוֹן... מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם"⁶⁸, וְיֹאֲרִיכוּ בָּהּ כְּדֵי שֶׁתִּסְתַּיֵּם יַחַד עִם סִיּוּם בְּרַכַּת מוֹרִים שֶׁל הַשֵּׁץ, כְּדֵי שֶׁיִּעָנּוּ הַצִּיבוֹר 'אִמֵּן' עַל שִׁתְּיָהּ (וְגַם הַכּוֹהֲנִים יִעָנּוּ 'אִמֵּן' עַל בְּרַכַּת הַשֵּׁץ⁶⁹). וּמִסְתַּבֵּר שֶׁהֵם לֹא יִעָנּוּ אִם 'בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׂמוֹ'.

לְאַחַר שֶׁסִּיּוּם (כִּלְשָׁל) הַצִּיבוֹר עָנִיתָ 'אִמֵּן' עַל בְּרַכַּת מוֹרִים, מֵתְחִיל הַשֵּׁץ בְּקוֹל רְגִיל⁷⁰ "אֵלֻקִּינוּ וְאֵלֻקֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ... ", וְכִשְׁמַגִּיעַ לְ"כּוֹהֲנִים" קוֹרֵא בְּקוֹל רֵם "כּוֹהֲנִים" וְהִיא קְרִיאָה לְכּוֹהֲנִים לְבָרֵךְ, וְאַחֲרֵי־כֵן מִסִּיּוּם⁷¹ וְאוֹמֵר בְּקוֹל רְגִיל "עַם קְדוֹשׁ כְּאִמּוֹר".

לְאַחַר מִכֵּן, מַחְזִירִים הַכּוֹהֲנִים פְּנֵיהֶם כְּלָפִי הָעַם⁷², וְכִשְׁפָּנִיהֶם לְעַם, קוֹדֵם שֶׁיִּישָׂאוּ וְיַפְרְסוּ אֶת כְּפֵיהֶם⁷³, מְבַרְכִים "אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ... בְּאַהֲבָה".

אַחַר הַבְּרַכָּה, קוֹדֵם שֶׁמֵתְחִילִים 'יִבְרַכְךָ', מְגַבִּיהִים יָדֵיהֶם כְּנֶגֶד כְּתִפֵּיהֶם, הַיָּד הַיְמָנִית קָצַת לְמַעַל מֵהַשְּׂמֹאלִית, וּפּוֹרְשִׁים יָדֵיהֶם, תוֹךְ כְּפֵיהֶם כְּנֶגֶד הַקְּרָקַע וְאַחֲרָיִם יָדֵיהֶם כְּנֶגֶד

ביהתקשרות: גיליון רדע עמ' 18.
62) שו"ע אדמוה"י סי' קכח סו"ס יז, כיוון שנשיאת כפיים היא מגוף המצוה (משא"כ החזרת פנים, אף שמעכת – אינה מגוף המצוה), וברכת המצוות צ"ל "עובר לעשייתך", ודלא כמובא בכף החיים סי' קכח סוף ס"ק עז.

63) שם ס"כ.
64) בזה"ח דפ"י נשא (ג, טור א) נזכר סדר הסתכלות הש"ץ לכיוונים שונים כשמקריא לכוהנים, ונעתק במג"א (קכג, ובמשנ"ב שם ח. אבל לא הובא בשו"ע אדמוה"י ובכף החיים שם ובקצת השולחן סי' כג.) ובשו"ע הזוהר שם ס"ק ג העיר, שההוראה שבז"ח היא רק כשיש כוהנים המברכים. וצ"ע, שהרי המג"א הביא זאת באמירת הש"ץ 'או"י ברכנו' כשאין כוהנים. בספר המנהגים עמ' 12 נעתק סדר שונה, המתייחס גם הוא לש"ץ ללא כוהנים, והרבי ציין ע"ז למ"א הנ"ל ולאחרונים שם. ואכן הלך שם בעמ' 42 במנהגי נשיאת כפיים לא נזכר מזה מאומה. וכ"ז צריך ביאור.

65) ע"פ שו"ע אדמוה"י סי' קכח סני"ח.
66) שנסדר ע"י הימקהלה של חסידי אדמו"ר האמצעי, ספר הניגונים ניגון כז. ראה ב'אוצר' עמ' רעז את שיחות כ"ק אדמו"ר מהר"י"צ בקשר אליו.

67) לכאורה, בלשון זו נכלל גם הש"ץ, שגם הוא מתברך מהכהנים.

56) בנוסח יה"ר של הכהנים, י"ל כנדפס בסידור 'תורה אורי' (ישל איהיה בה מכושלו), אף שהאומר כנוסח ד'תהילת ה' (ישל איהיה בה שום מכושלו) אין להזניחו" – אג"ק ח"י"ד עמ' כו.

57) שו"ע אדמוה"י סי' נא סוס"ג.
58) שם סי' קכח סו"ס כח ('טוב לחוש').

59) בשו"ע אדמוה"י (קכח, טז) פסק שיאמר זאת בלחש, אבל בסידור השמיט תיבה זו, דס"ל שיאמר עד תיבת 'כוהנים' בקול בינוני כדרכו, ורק תיבה זו יאמר בקול רם, והטעם כיוון שבקשה זו היא מכלל התפילה שהש"ץ מחוייב להשמיעה לציבור (פסקי הסידור סי' פד).

60) בסידור אדמוה"י נאמר רק על הש"ץ שאומר תיבות אלו [דיוק זה נמסר בשם הרבי – 'היכל מנחם' ח"ג עמ' רסד], ודלא כוהנים שגם הכוהנים או הקהל אומרים זאת.

61) סידור אדמוה"י, והטעם נתבאר בשער-הכולל (פ"י אות ג) שגם את ברכת המצוות יש לומר כשפניהם מול הקהל, כיוון שע"פ הקבלה זקוקים הכהנים גם בברכתם זו לכוונות הקהל.

בהחזרת הפנים נהוג בין כוהני אג"ש כמנהג העולם – שפונים תמיד ימינה (בכיוון השעון), כפסק שו"ע אדמוה"י שם סי' י. וראה דעה אחרת בזה ביצמח צדק (שו"ת או"ח סי' סז ס"ה, סי' קיב ובחיידושים על הש"ס סט, ב. ואולי לא נאמרה כפס"ד למעשה). הצעת הסבר להנהוג מופיעה

לוח השבוע

באמצע⁶⁸.

סיום ברכת 'שים שלום' על-ידי הש"ץ, כדי שיענו הציבור 'אמן' גם עליה⁷⁴, ואף הכוהנים יענו על הברכה 'אמן' עם הציבור⁷⁵.

הכוהנים נשארים על הדוכן עד אחר סיום 'קדיש תתקבל'. כך נהגו אצל הרבי. במקום שיורדים הכוהנים לפני-כן, יש להימנע מלומר להם אז 'יישר-כוח'⁷⁵.

כל מנהגים אלו⁷⁶ [חוץ מאשר 'רבש"ע' הנאמר – מלבד ביום-טוב – רק על-ידי מי שחלם] תקפים ויש לדייק בהם בכל פעם שנושאים כפיים בפועל (כנהוג בארה"ק, אם בכל יום או בשבת, ובמנחת תענית-ציבור)⁷⁷.

* שיעור החומש היומי (חת"ת) מסתיים בפסוק "זה קרבן אחריע בן עינן" (ז,פג). (ראה בקריאת התורה של מחר, ש"ק).

* מנהג פשוט בקהילות ישראל להרבות באמירת תהילים בחג השבועות⁷⁸.

* היום יום השנה להסתלקות מורנו רבי ישראל בעש"ט נבג"מ זיע"א (תק"כ), ומנוחתו

כשהכוהנים נושאים כפיהם במוסף של יום-טוב אומר הקהל "ריבונו של עולם⁶⁹..." – בשעה שהכוהנים מנגנים דווקא, אבל כשהכוהנים אומרים את התיבות, צריך לשמוע. כשמנגנים הכוהנים לפני התיבה "וישם", אומר הקהל "ריבונו של עולם... הצדיק. כשמנגנים לפני תיבת "לך" – "ואם... אלישע". כשמנגנים לפני תיבת "שלום" – "וכשם... לטובה". וכשהכוהנים אומרים תיבת "שלום", מסיימים "ותשמרני ותחנני ותרצני". 'אדיר במרום' אומרים אחר עניית אמן, כשעדיין הטלית על פניו⁷⁰.

אין הש"ץ רשאי להתחיל 'שים שלום' עד שתכלה עניית 'אמן' מפי רוב הציבור⁷¹.

מייד כשמתחיל הש"ץ 'שים שלום'⁷², מחזירים הכוהנים את פניהם להיכל⁷³, ומתחילים לומר את הבקשה "ריבונו של עולם...", ומאריכים בה כדי לסיימה יחד עם

ובפרט לדין – שאם היו מקפידים על כך, היו הרבי ושאר הציבור נשארים מכוסים בטלית עד אז, כפי ההוראה בנדון. 71) נטעיר גבריאל שם סכיט, לכוי"ע.

72) שם סוי"ס כט.

73) ראה אגיק חייט עמ' צו.

74) שו"ע אדמוה"ז שם סעיף כד.

75) ראה משנה ברורה סי' קכח ס"ק. ואפשר לברכס רק בהושטת יד ות"ל.

הרבי היה מברך כל כוהן: "יישר-כוח, כוהן!". הכוהנים נוהגים להשיב: "ברוכים תהיו".

76) וכפי הנפוץ בארה"ק, גם בין אנ"ש – גם אמירת 'אדיר במרום' (ראה יכפר חב"ד' גיליון 936 עמ' 98 וגיליון 943 עמ' 94).

77) דעת הרבי בזה ראה במכתב שבלקוטי שיחות כרך יח עמ' 448 (שערי הלכה ומנהג או"ח ח"א ר"ס עה), בסי' 'המלך במסיבו' ח"א עמ' ס"ב. ולאחרונה בהתקשרות גיליונות תרי"ד, תרט"ז (וראה דעתו בעניין ברכת שהחיינו בברית-מילה, שערי ה' ומנהג חו"ד עמ' רעז), ובכלל הוא כדעת שו"ת מנחת יצחק ח"ח סי' א"ב; אלא שבמקום שכבר נהגו לשאת כפיהם בשבת או אף בחול, אין לבטל זאת.

78) מורה באצבע אות רכו (ושם "גומרים ס' תהלים"), כף החיים סי' תצד ס"ק לז, 'אוצרי עמ' רצ.

68) 'רשימות' חוברת קיד עמ' 26, היום יום ז' סיון (וע"ש טו תשרי בסופו), ספר-המנהגים עמ' 42. אודות פרטי הנהגת הרבי בזה, ראה 'התקשרות' גיליון קמו עמ' 11.

המתפלל במקום שאין מנגנים בנשיאת-כפיים, אעפ"כ יאמר הרבש"ע לפני סיום ברכת הכוהנים (וע"ד מה שאנו אומרים 'ותשמרני...' באומרם תיבת 'שלום', ראה שו"ע אדמוה"ז קכח,נח).

69) מקור הנוסח הוא בגמ' ברכות (נה,ב). לגירסתנו שם, סדר הדוגמאות שמביאים הוא: א) מי מרה, ב) מרים, ג) חזקיהו, ד) יריחו. ואילו ברי"ף, וכן בכל-בו ובטור או"ח קל הגירסא: א) מי מרה, ב) יריחו, ג) מרים, ד) נעמן, ה) חזקיהו. וכן הנוסח בכל סידורי הספרדים. אבל בסידורי האשכנזים, כמו היעבי"ץ ועבודת ישראל (בער), הוא כבסידור אדמוה"ז: א) חזקיהו, ב) מרים, ג) נעמן, ד) מרה, ה) יריחו. וצריך חיפוש מה המקור הראשון לגירסא זו. כן צריך להבין הטעם לסדר העניינים, שהרי הן גירסת הרי"ף (אלישע ביריחו לפני מרים) והן גירסתנו (חזקיהו – הראשון, מי מרה – הרביעי) אינן מתאימות לסדר הזמנים בזה. וראה המובא והנסמן בזה בסידור רבינו הזקן עם ציונים והערות עמ' קנד הע' 318.

70) 'רשימות', היום יום ו' המנהגים שם. בנטעיר גבריאל שם פרק פ ס"א כ' שגם הציבור יסיים 'אדיר במרום' עם סיום ברכת 'שים שלום' של הש"ץ, וצ"ע מקורו,

לוח השבוע

כבוד במז'יבוז'⁷⁹.
מאכלי חלב⁸⁰: נוהגים לאוכלם בשחרית אחר קידוש⁸¹, ובקביעות זו – לעשות זאת בבית-הכנסת ולקיים אז התוועדות של יום-טוב⁸¹.
אחר-כך מברכים ברכה אחרונה וממתינים שעה אחת⁸², ואוכלים סעודת יום-טוב, הכוללת בשר⁸³. כמו-כן שותים היום רביעית יין לשמחת יום טוב⁸⁴ (לכתחילה, מתחילים סעודת יום-טוב לפני 'שעה עשירית' שהיא בערך 16:12 לפי שעון הקיץ⁸⁴).
סעודת יום-טוב: חובתה המיוחדת בחג-השבועות – כדי להראות שנוח ומקובל לישראל יום שניתנה בו התורה⁸⁵.
"מנהג הוא אצל רבותינו נשיאינו לומר 'תורה' בחג-השבועות בעת סעודת יום-טוב וגם לספר סיפור ממורנו הבעש"ט⁸⁶". ונכון לנהוג כך⁸⁷.

כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו היה נוהג להזכיר גם את משה רבינו ודוד המלך⁸⁸.
בארה"ק יש לזכור לקרוא היום שמו"ת, כבכל ערב-שבת-קודש אחר חצות היום. לכאורה יש לטבול היום אחר חצות, כהכנה לשבת-קודש, וכדברי כ"ק אדמו"ר מהורש"ב: "...בכל עלייה ממדריגה למדריגה, וכמו מחול אל הקודש, וכמו-כן מקדושת יום-טוב לקדושת שבת, צריכים טבילה במקוה כמו שכתוב בכתבי האריז"ל..."⁸⁹. ויש לברר איך היתה ההנהגה בזה אצל זקני החסידים וכו'.

בהתוועדויות חג-השבועות [שהתקיימו ביום-טוב שני לפני השקיעה] נהג הרבי נשיא דורנו לעורר על-דבר חינוך, ועל-דבר שיעורי חת"ת⁹⁰.

בהתוועדות דיום-טוב יש מנגנים ניגוני רבותינו נשיאינו ועל-פי הסדר שהורה הרבי

79) על הדיון והמסקנה בקשר ליום ההסתלקות, ראה בספר-השיחות תרצ"ט עמ' 333, ושי"ק, ובאוצר מנהגי חבי"ד עמ' שי. אודות ההסתלקות, ראה רבי ישראל בעש"ט הוצאת קה"ת, כפר-חב"ד תשמ"ו, ח"ב פרק כד. צילום המצבה, בימי חבי"ד ביום זה.
80) שו"ע אדמוה"ז סי' תצד סט"ז. בטעמי המנהג (שלא יכלו לשחוט ולהכשיר הכלים בשבת; לפי שדוד המלך נסתלק בעצרת והיו כל ישראל אוננים בו ביום ואסורים באכילת בשר; מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב) – ראה בארוכה בקובץ 'אהלי שם' כרך ו' עמ' רא אילך, ושי"ק.
81) מנהג אדמו"ר מהורי"צ – 'רשימות' ח, עמ' 14. מנהג הרבי – 'אוצר עמ' שז. לוח כולל-חב"ד.
81*) אס"כ אצל הרבי היתה ההתוועדות לקראת מוצאי יום-טוב-שני, הרי לאחר שביטל הרבי בשנת תשד"מ את המנהג להיות 'פורס מפה ומקדש', הורה בקשר לסעודת משיח (התוועדויות תשמ"ח ח"ג עמ' 76): "כולל גם בארץ-ישראל, ששם יערכו סעודת משיח בשש"פ, וגם בקביעות שנה זו ששש"פ חל בע"ש – בוודאי ימצאו אופן המתאים לערוך סעודת משיח בו ביום [=היינו לערוך זאת לפני שעה עשירית], ולהמשיך ולהוסיף – באופן ד"כפליים לתושיה" – ביום השבת שלאחרי-זה". וקל-וחומר להתוועדות יו"ט, שאינה זקוקה דווקא לסעודה.
82) שליה מסכת שבועות ד"ה ההפטר, ומציניים לשי"ך יו"ד סי' פט סי"ק טז. שערי הלכה ומנהגי חו"ד סי' יא, וראה 'אוצר עמ' רפד. זאת, גם בחלב וחמאה, אך כמובן, מלבד גבינה קשה שממתינים אחריה ששעות (רובן ככולן של הגבינות הכשרות למהדרין בארה"ק כיום, אינן 'קשות').

יוראה פמ"ג לשו"ע יו"ד סי' פט, שפתי-דעת סי"ק ז, דהפסק שעה – מחליף קינוח" (אג"ק כרך כ עמ' רפט; שערי הל' ומנהג יו"ד סי' יא).
ההמתנה היא תמיד מגמר האכילה של סוג אחד עד תחילת האכילה של הסוג השני, ולא מגמר הסעודה או ברכה אחרונה עד תחילת הסעודה (דגול-מרבבה ר"ס פט, מדיוק לשון הר"ן שבשי"ך סי' ג "מסוף אכילה", ודלא כערוה"ש שם סוס"ד שדיק מלשון הגמרא 'מסעודה לסעודה', וכן הוכיחו מדברי הפמ"ג הנ"ל).
83) מצווה – שו"ע אדמוה"ז סי' תקכ"ט ס"ז. וראה 'חוה"מ כהלכות' פ"א ס"ז.
84) חובה – שו"ע אדמוה"ז שם. וצ"ל רביעית, ראה לעיל הערה 9.
84*) ע"פ שו"ע אדמו"ר הזקן סי' תקכ"ט ס"א, שפסק כך אפילו מיו"ט ראשון ליו"ט שני, וכל-שכן לקראת שבת.
85) שו"ע אדמוה"ז סי' תצד סעיף חי. וראה רשימות-דברים (חיטריק) ח"א עמ' שלב, ולעיל ע"י ציון 6 ובהערה.
86) ספר-השיחות תשי"ד עמ' 140.
87) שיחות-קודש תשכ"ד עמ' 389.
88) 'אוצר עמ' רצא.
89) המשך תרס"ו עמ' שפז (וצריך חיפוש היכן המקור לזה בכתבי האריז"ל), וראה לוח ידבר בעתו השתא, עמ' 871.
90) בקשר להפצת שיעור התהילים היום, כ"ק אדמו"ר מהורי"צ נייע ביקש "להשתדל בכל מיני השתדלות אשר יוקבע בכל בית-הכנסת, מאיזה נוסח שיהיה" (קובץ מכתבים שבסוף התהילים – אג"ק כרך ב עמ' תקכ"ד. היום-יום, ר"ח שבט. ספר-המנהגים עמ' 19 בהערה). וכן הורו מהמוזכרות לצא"ח בארה"ק (ספר 'צא"ח', תשס"ה,

לוח השבוע

[למנהג רבותינו נשיאינו בקריאת שמו"ת, יש לקרוא היום את ה'שביעי' לפני תפילת שחרית].

קריאת התורה: לפי 'מנהג מדינתנו' (חומש 'תורה תמימה'), ההפסקות בין העליות שונות מהנהוג ברוב החומשים, והן כדלהלן:
שני מתחיל: 'בני מררי' (ד, כט).

שביעי מתחיל: 'זאת חנוכת המזבח' (ז, פד).
תפילת מנחה: אין אומרים 'צדקתך'. פרקי אבות – פרק א'⁹⁶.

בקביעות ככשנה זו אמר הרבי: "בוודאי ימצאו אופן המתאים... להמשיך ולהוסיף – באופן ד'כפליים לתושייה' ביום השבת"⁹⁹. הכוונה לערוך לאחר תפילת המנחה, סעודה ממש כמו שעושים בחו"ל ובאותו הזמן שעושים שם¹⁰⁰. וכיוון שכך, רצוי לבצוע בה על הפת של 'עירוב תבשילין', כנ"ל.

יום ראשון

ח' בסיוון

עד י"ב סיוון ועד בכלל, אין אומרים

בהתוועדויות דראש-השנה, ועוד. לפני כל ניגון מכריזים שם בעל הניגון. ניגון ג' תנועות (להבעש"ט, הה"מ ואדמוה"ז), א-לי אתה (אדמוה"ז), ניגון מקהלת אדמו"ר האמצעי, ימין ה' (הצ"צ), לכתחילה אריבער (מהר"ש), ניגון הכנה (רש"ב), הבינוני (הרי"צ), הוא אלוקינו / אתה בחרתנו (הרבי), ניגון הקפות (הרלו"צ – אביו של הרבי). לאחר זה מנגנים כפי שהיה הסדר בסוף ההתוועדויות הגדולות (למעט שנים תשמ"ו ואילך): (ניגון הכנה, ד' בבות⁹¹), נייע זשוריצי⁹².

ה'תהלוכה' לבתי-הכנסת לשמח יהודים בשמחת יום טוב וכו', שייכת במיוחד לחג-השבועות⁹³.

מנחה. מתחילים: 'פתח אליהו'⁹⁴.

שבת קודש

ז' בסיוון* – אסרו-חג⁹⁵

קבלת שבת – מתחילים: 'מזמור לדוד'⁹⁶.
ב'לכה דודי' אומרים: 'גם בשמחה ובצהלה'⁹⁷.

יום השבת:

- עמי 193].
91) אלא שהחל מכ"ד טבת תשמ"ט לא ניגנו עוד את ניגון ד' בבות בהתוועדויות אצל הרבי.
92) ראה ספר-הניגונים ח"א עמי מג. 'אוצרי שם. וראה התוועדויות אחשי"פ היתשמ"ט והיתש"נ.
93) לקוטי-שיחות כרך ח עמי 252. וראה 'אוצרי עמי רצ. עוד הרואות בקשר ליתהלוכה, ראה ביהתקשרות גיליון תרי"ב עמי 17.
94) ספר המנהגים עמי 25.
95) על השמחה המיוחדת ביום זה, ראה שו"ע אדמוה"ז סי' תצד סי"ט. נבאר בלקוטי-שיחות כרך ח עמי 24, ובלה"ק בסי' ישולחן המלך ח"ב עמי קמא.
96) סי' המנהגים עמי 26.
97) ספר המנהגים עמי 38 "מנהגי יום טוב". וכך נהגו במניין של הרבי (כשחל שמח"ת ביום ועשי"ק).
98) 'התוועדויות' תשמ"ב ח"ג עמי 1633. לוח כולל-חב"ד.
99) 'התוועדויות' תשמ"ח ח"ג עמי 76.
100) הרה"ח רי"ל שיי גרונר, 'התקשרות' גיליון מה עמי 124.

* לבני חו"ל: יום-טוב שני. בהדלקת נרות מברכות: 'להדליק נר של שבת ושל יו"ט וישהינינו. ערבית, קידוש וברכה של יו"ט. בשחרית מוציאים ב' סית, י"ב מידות וכו', בספר הראשון קוראים ה' קוראים בפי ראה י"ל הבכור', ח"ק. בספר השני קוראים למפסיר כדאמרו. הפטרה בחבקוק (ספ"ב): 'וה' הביחל קדשו...'. הזכרת נשמות (ולא ביום א' דחגיגה), אב הרחמים, מוסף כדאמרו, ונושאים כסיום גם היום. קידוש וברכה של יו"ט [ביום ב' אין מנהג לאכול מאכלי חלב - ע"פ לוח כולל חב"ד, וראה אצ"ר מנהגי חב"ד עמי 179]. הנו"ל והנחלב ביום הראשון מותר ביו"ט שני. הרבי התוועד בסוף יום ב'. למחרת, יום ח' סיוון - אסרו-חג.
בנוסח 'והשיאנו בתפילת מנחה בחו"ל: בסי' המנהגים עמי 64 בסוף הערה 39, אודות הנוסח 'שבתות... בסי': 'כמוכן, כן הוא גם בשבת שחל בו יו"ט, וצ"ב - כי אין בנוסח תפילת יו"ט כלל 'שבתות... וינוחו' (ולא כמיש' להגיה עפ"ז ב'התקשרות' גיליון תכ עמי 19 ובסידורי קה"ת אה"ק החדשים, ואין נוהגין כך כלל. וראה גם ביסודו רבינו הזקן עם ציונים והערות עמי תצד הע' 17, ומסתבר כהצעת אחד השלוחים שיי, שצ"ל 'בשבת שחל בו יו"ט'.

בדבר בני חו"ל הנמצאים באר"ק ואיפכא - רבים מרביני אנ"ש פוסקים למעשה שיהגו בכול כמנהג המקום שנמצאים בו, כמ"ש בשו"ע אדמוה"ז מהדו"ת סי' א ס"ח ומהדו"ק סי' תצו סי"א בסתם (ע"פ ספר 'כללי הפוסקים וההוראה משו"ע אדמוה"ז' כלל רפ"ג ועוד), ובשער-הכולל סי"א ס"ב, והמלך במסיביו ח"ב עמי רצ) וצ"ע במענות הסותרים לזה שהובאו בקונטרס יו"ט שני להעובר ממקום למקום לונדון תשנ"ה, ועוד מענות שונים, וע"ע בקובץ 'מקדש מלך' (ז), מגדל העמק תשס"ד, עמי 115 ואילך. ועוד שם).

לוח השבוע

א'תחנון¹⁰¹.

להוסיף ביום זה בנתינת צדקה מממונו¹⁰⁷.

* בהמשך למדובר¹⁰⁸ אודות כינוסי ילדים בימים שלפני חג-השבועות, והבאתם בחג-השבועות עצמו לקריאת עשרת הדיברות, הציע הרבי נשיא דורנו הוראה, ועל-מנת לפרסמה: לאסוף ולכנס ילדי ישראל הן בנים והן בנות, גם בימי התשלום לחג-השבועות, ומה טוב – עד י"ב בסיוון ועד בכלל, לכנסם פעם אחת, ומה טוב – פעמיים: פעם אחת לכנסם בבתי-הספר שם לומדים הם תורה, בהוספה על סדר לימודם הרגיל, ועוד פעם לכנסם בבית-הכנסת, "מקום שמגדלין בו תפילה". על-דרך-זה יש לנהוג בבתי-הספר ובתי-הכנסת שבארץ-הקודש. ובארץ-הקודש בנוסף לזה יכנסו אותם גם במקומות הקדושים, ובמיוחד בכותל המערבי שאין השכינה זהה ממנו, ובמערות-המכפלה (ובוודאי יקבלו רישיון לכך), וגם בקבר רחל אימנו [= כמובן, יש לבדוק עד כמה הדבר ניתן בשעה זו בחברון ובקבר-רחל מטעמי בטחון]¹⁰⁹.

יום חמישי

י"ב בסיוון

סיום ימי התשלום. זמן מתאים להחלטות טובות וביצוען, בשיעורי תורה והפצתה, באהבת ואחדות ישראל, ובנתינת הצדקה¹¹⁰.

כנהוג בכל שלושת הרגלים (וקל-וחומר בזמן מתן-תורה), עורכים בכל אסרו-חג [או בימים הסמוכים לו] 'כינוס תורה' בכל מקום שאפשר. כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו היה משתתף בזה בשיחה מיוחדת שאמר בהתוועדות דחג-השבועות לכבוד הכינוס¹⁰².

בשנת תשל"ט¹⁰³, הציע כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לערוך – ביום נפרד – 'כינוס תורה' גם לנשים, בקשר לעניינים הנוגעים לנשי ובנות ישראל, ובפרט טהרת-המשפחה, כשרות האכילה ושתיה ונרות שבת-קודש ויום-טוב. כן עורר אודות הדפסת קבצי חידושי-תורה שנאמרו בהזדמנויות אלו, ובכלל.

ימי התשלום:

עניינם בעבודת ה' – אצירת גילויי החג, שלא יאבדו בטירת הזמן¹⁰⁴.

* ההוספה בתורה ובצדקה דימי התשלום ישיכת גם אם בחג-השבועות נעשו כל העניינים בשלימות, ונעשית באופן ד'מעלין בקודש' באופן מיוחד בימים אלו¹⁰⁵.

* אסרו חג השבועות הוא "יום טובו"¹⁰⁶ – יום חגיגי, שהעולים לרגל הקריבו בו במקדש את 'עולות-הראיה' שלהם. עולות אלה הקריבו מממונם (ממון חולין דווקא), ובזמן הזה שאין אנו יכולים להקריב קרבנות בפועל, צריך

106 שו"ע אדמוה"י סי' תצד סי"ט. ביאור ענינו בשיערי המועדים – שבועות עמי תכנ ואילך, ובשיחות נוספות שנשמנו ב'אוצר' סי' עש.

107 'התוועדות' תשמ"ט ח"ג עמ' 286.

108 בערי"ח סיון תשי"מ, לקוטי-שיחות כרך כ"ג עמ' 249.

109 משיחת שי"פ נשא תשי"מ, לקוטי-שיחות שם עמ' 259.

110 עי"פ 'התוועדות' תשמ"ט ח"ג עמ' 323.

101 סידור אדמוה"י לפני ילמנצח... יענך.

102 שיחת יום ב' דחה"ש תשל"ח סי"ט. וראה 'התוועדות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1581. 'התוועדות' תשמ"ט ח"ג עמ' 294.

103 שיחת יום ב' דחג-השבועות הנ"ל, הנחת התי' סניו.

104 מדברי אדמוה"י – ספר-השיחות תרח"ץ עמ' 285.

105 שיחת מוצש"ק במדבר תשל"ט, הנחת התי' סי"ט.

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן-יודא, ר' יוסף-יצחק, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו